

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1721

av Désirée Pethrus (KD)

Bröstcancer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla landsting ska erbjuda mammografi till kvinnor i åldern 40–74 år i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra behandlingar som är godkända av Läkemedelsverket tillgängliga i hela landet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla patienter ska få tillgång till en personlig skriftlig handlingsplan inför behandling av bröstcancer.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla bröstcancerpatienter vid behov ska erbjudas bröstrekonstruktion så snart det är medicinskt möjligt.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att den nuvarande nationella cancerstrategin får fortsatt stöd.

Motivering

Varje år insjuknar cirka 7 000 svenska kvinnor i bröstcancer vilket innebär att närmare 20 kvinnor per dag får en bröstcancerdiagnos. Var 6:e timme dör en kvinna i sjukdomen. Tidig upptäckt är avgörande för gott behandlingsresultat och möjlighet till bot. Idag erbjuder dock inte alla Sveriges landsting mammografi enligt Socialstyrelsens rekommendationer. Stora brister finns i exempelvis intervall mellan kontroller och kvaliteten i bedömningar av mammografiundersökningen. Enligt en medicinsk revision i Stockholms läns landsting 2011 visade det sig att sju mottagningar, som genomför

klinisk mammografi, hade brister i kvalitet och kompetens. I Stockholm är mammografiundersökningar gratis, vilket är välkommet, men det får inte innebära att man tummar på kvalitén.

Det är inte rimligt att möjligheten till att upptäcka och behandla bröstcancer ska vara beroende av vilket landsting patienten tillhör. Det borde därför vara en självklarhet att alla landsting erbjuder hälsoundersökning med mammografi för alla kvinnor mellan 40–74 år enligt Socialstyrelsens rekommendationer.

Enligt utredningen (SOU 2009:11) En nationell cancerstrategi för framtiden framgår att prognoser visar på en kraftig ökning av antalet personer som lever med cancer. Även om vi har goda behandlingsresultat i Sverige för flera cancersjukdomar står vi inför stora utmaningar. Enligt de prognoser som Epidemiologiskt Centrum vid Socialstyrelsen tog fram till utredningen så kommer antalet personer som lever med cancer fram till 2030 att dubblas. Det beror på en ökande befolkning men också att allt fler lever längre. Dessutom har behandlingen av vissa cancersjukdomar gjort framsteg. För att kunna möta de ökade behoven startade den tidigare regeringen med Göran Hägglund (KD) som socialminister ett arbete med att ta fram en nationell cancerstrategi och dess finansiering. I september 2014 fattade alliansregeringen beslut om att anslå 4 miljoner kronor för att stödja landstingens och cancercentrumens (RCC) arbete med att förbättra tillgängligheten inom cancervården. Medlen ska användas för att förbereda för kommande satsningar inom cancerområdet 2015–2018 som regeringen aviserat i den ekonomiska vårpropositionen för 2014 och som syftar till att förkorta väntetiderna i cancervården och minska de regionala skillnaderna. Totalt är det en rekordsatsning på att göra köerna inom cancervården kortare. Totalt avsatte förra regeringen två miljarder kronor för en fyraårig plan, i syfte att korta väntetider, öka jämlikheten i vårdkvalitet samt sannolikt ytterligare öka chanserna att överleva sjukdomen. I ett landsting kan man behöva vänta tre gånger så länge som i ett annat, vilket inte är acceptabelt. Ovanliga operationer ska samlas till färre sjukhus än idag, för att förbättra kvalitet i vård och behandling. Denna strategi är viktig att fortsatt stödja.

Oberoende av var i landet man bor bör man också få likvärdig vård när bröstcancer har konstaterats. Det låter självklart men det händer ofta att bröstcancersjuka patienter nekas behandling av sitt landsting på grund av kostnadsskäl. De behandlingar som är godkända av Läkemedelsverket måste göras tillgängliga i hela landet och de nationella behandlingsriktlinjerna för bröstcancer bör inte få överprövas lokalt.

Om det visar sig att en patient behöver behandling är det viktigt att tillgången till information är god. Skriftlig information inför behandling bör vara obligatorisk eftersom de flesta patienter har svårt att ta till sig och minnas den muntliga information som lämnas. Skriftliga behandlingsplaner bör upprättas så att patienten alltid har

översyn över sin aktuella situation. Den skriftliga behandlingsplanen bör innehålla information om diagnos, väntad behandling och vilken rehabilitering som följer.

När en patient behandlats för cancer blir det aktuellt med rehabilitering och detta steg är mycket viktigt för att underlätta återgången till ett fullgott liv. En väsentlig del av rehabiliteringen vid bröstcancer är bröstrekonstruktion. Därför är det av stor vikt att bröstcancerpatienter som önskar rekonstruktion ska erbjudas det så snart det är medicinskt möjligt.

Désirée Pethrus (KD)